

ความรู้ตามทัศนะอัลกุรอาน

﴿ العلم في منظور القرآن الكريم ﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

ดร.อิสมาอีล ลุตฟี จะปะกียา

แปลโดย : นครุลลอฮ์ ต็อยยิบ, รอสลี แมยู

ผู้ตรวจทาน : มัลดัน มาหะมะ, ซุฟอัม กุษมาน

ที่มา : มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ العلم في منظور القرآن الكريم ﴾

« باللغة التايلاندية »

د. إسماعيل لطفي جافاكيا

ترجمة: نصر الله طيب ، روسلي مي يو

مراجعة: مزلان محمد ، صافي عثمان

المصدر: جامعة جالا الإسلامية

2011 - 1432

IslamHouse.com

ความรู้ตามทัศนะอัลกุรอาน

บทนำ

ตามทัศนะอัลกุรอาน ความรู้และอิสลามนั้นเป็นสิ่งเดียวกันที่ไม่สามารถแยกออกจากกัน ความรู้และอิสลามคือสัจธรรมของศาสตร์แห่งการดำเนินชีวิตที่มีมานับตั้งแต่ปฐมคำสอนจนถึงคำสอนสุดท้ายของอิสลาม และจะคงเป็นเช่นนี้ตลอดไป ดังเห็นได้จากอายะฮ์แรกที่ประทานลงมาคืออายะฮ์ที่มีความหมายว่า “จงอ่านเถิด” เพราะการอ่านถือเป็นเงื่อนไขหลักของการศึกษาหาความรู้ อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿ أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝٣ الَّذِي

عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥﴾ العلق : ١ - ٥

ความว่า “1) จงอ่านเถิด(ไอ้มุฮัมมัด)ด้วยพระนามแห่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าผู้ทรงให้บังเกิด 2) ผู้ทรงให้บังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด 3) จงอ่านเถิด และพระเจ้าของเจ้านั้นทรงการุณยยิ่ง 4) ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา 5) ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้” (สุเราะฮ์ อัล-อะลัก 96 :1-5)

อับดุลลอฮ์ อิบน์ อับบาส (ขออัลลอฮ์ทรงประทานความโปรดปรานแก่ท่านทั้งสอง) กล่าวว่า “อายะฮ์แรกๆ ในอัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาคือสุเราะฮ์ อัล-อะลัก ที่เริ่มจากประโยคที่ว่า “จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าผู้ทรงให้บังเกิด” จนถึงประโยค “ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่คุณเขาไม่รู้”

เมื่อศึกษาวิเคราะห์กลุ่มอายะฮ์ข้างต้น จะพบว่า มี 5 คำที่กล่าวซ้ำกันจำนวน 2 ครั้ง คือ

1. อิกเราะฮ์ (اقْرَأْ) หมายถึง จงอ่านเถิด นั่นคือ การอ่านถือเป็นคำบัญชาแรกที่อัลลอฮ์ทรงบัญชาแก่มนุษย์ผ่านคำปฐมวิวรณ์(วะฮยู)ที่ประทานแก่ นบีมุฮัมมัด ﷺ
2. ร็อบบิก (رَبِّكَ) หมายถึง พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า นั่นคือ อัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นเป็นพระผู้เป็นเจ้าของสรรพสิ่งในสากลจักรวาล
3. เคาะลัก (خَلَقَ) หมายถึง การให้บังเกิด นั่นคือการกระทำแรกของอัลลอฮ์ ﷻ ที่สอนให้แก่ป่าวของพระองค์เพื่อให้ทราบว่ อัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นเป็นผู้ให้บังเกิดและทรงสร้างสรรพสิ่งในสากลจักรวาล
4. อัล-อินซาน (الْإِنْسَانَ) หมายถึง มนุษย์ นั่นคือ มนุษย์คือสารัตถะสำคัญและเป้าหมายสุดท้ายของคำสอนในอิสลาม

5. อัลละมะ (عَلَّمَ) หมายถึง ทรงสอน นั่นคือ การสอนคือการกระทำที่สองของอัลลอฮ์ ﷻ ที่กล่าวถึงในปฐมอายะฮ์นี้เพื่อให้มนุษย์ทราบว่า อัลลอฮ์ ﷻ เหนือกว่าเป็นผู้สอนให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้

“อิกเราะฮ์ (จงอ่าน)”

นับเป็นสิ่งที่อัศจรรย์ยิ่งเมื่อพบว่าคำแรกในปฐมอายะฮ์ที่ประทานลงมานั้นคือคำว่า “จงอ่านเถิด” และได้กล่าวซ้ำอีกครั้งในคำแรกของอายะฮ์ที่สาม และที่สำคัญ มีรายงานจากอัล-บุคอรี (หะดีษหมายเลข 3) และมุสลิม (หะดีษหมายเลข 403) บันทึกว่า ก่อนที่อายะฮ์ “จงอ่าน” จะถูกประทานลงมา ญิบรีลได้กำชับสั่งให้ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ อ่านโดยรับสั่งว่า “จงอ่าน” ถึงสามครั้งสามครา แต่ทุกครั้งท่านนบีมุฮัมมัดได้ตอบว่า “ฉันอ่านไม่เป็น” แม้สิ่งที่ท่านนบีมุฮัมมัดกล่าวนั้นเป็นความจริง (เพราะนบีไม่สามารถอ่านออกเขียนได้) แต่การที่ญิบรีลได้คะยั้นคะยอและเคี้ยวเชิญให้ท่านอ่านนั้น เป็นการบ่งบอกอย่างมีนัยว่า อิสลามไม่อนุญาตให้มนุษย์ตกอยู่ในสภาพการไม่รู้หนังสืออย่างเด็ดขาด ด้วยเหตุนี้ จะเห็นว่าทุกครั้งที่ท่านนบีมุฮัมมัดตอบว่า “ฉันอ่านไม่เป็น” ญิบรีลก็จะกอดและรัดตัวท่านอย่างแรงทุกครั้ง การกระทำของญิบรีลชี้ให้เห็นว่าญิบรีลไม่พอใจเป็นอย่างยิ่งที่นบีมุฮัมมัด ﷺ ในฐานะนบีของอัลลอฮ์ที่ถูกส่งมาเพื่อมวลมนุษยชาติเป็นผู้ไม่รู้หนังสือ ทั้งนี้เนื่องจากนบีต้องเป็นต้นแบบและสร้างการจุดประกายที่สามารถนำมามนุษย์ให้หลุดพ้นจากพันธนาการของความไม่รู้หนังสือสู่วัฒนธรรมแห่งการอ่านและการเรียนรู้ และทั้งหมดนี้คือแก่นแท้ของความรู้ในทัศนะอิสลาม

สุดท้ายญิบรีลก็ได้สอนท่านนบีมุฮัมมัดด้วย 5 โองการแรกในซูเราะฮ์ อัล-อะลัก นั่นคือ “จงอ่านเถิด(โอ้มุฮัมมัด)ด้วยพระนามแห่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า พระผู้ทรงให้บังเกิด” ซึ่งทำให้เราทราบว่า การออกคำสั่งด้วยคำว่า “จงอ่าน” ได้มีการทวนซ้ำในปฐมคำสอนของอิสลามจำนวน 5 ครั้งด้วยกัน คือ 3 ครั้งแรกเป็นคำสั่งใช้ของญิบรีล ในขณะที่ 2 ครั้งหลังเป็นคำวิโรจน์ที่ถูกจารึกในอัลกุรอานเพื่อให้มนุษยชาติได้ทวนอ่านจนกระทั่งวันปรโลก(กียามะฮ์) จะมีคำสอนอื่นๆ อีกบ้างไหมเล่า - ไม่ว่าจะในรูปแบบของคัมภีร์ ทฤษฎี ปรัชญาและแนวคิด - ที่กำชับให้มนุษย์ตระหนักและให้ความสำคัญกับการอ่านและการเรียนรู้เหมือนดังที่ปรากฏในปฐมอายะฮ์ของการประทานอัลกุรอานนี้

“จงอ่าน” คำแรกของอายะฮ์แรกเป็นประโยคคำสั่งที่มีเนื้อหาครอบคลุมโดยไม่เจาะจงและปราศจากกรรมรองรับตามหลักการใช้ภาษาทั่วไป

แม้พอจะเข้าใจได้ในที่นี้ว่า เป็นการสั่งให้ท่านนบีมุฮัมมัดมุฮัมมัด ﷺ อ่านอัลกุรอาน แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าคำสั่งให้อ่าน ณ ที่นี้ยังหมายรวมถึงการอ่านเครื่องหมายต่างๆ ที่เป็นสัญลักษณ์(อายะต) ความปรีชาสามารถของอัลลอฮ์ทั้งที่เป็นในลักษณะของอายะฮ์ที่ประทานลงมาและถูกบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในอัลกุรอาน หรือในรูปแบบของวัตถุหรือสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างและสามารถมองเห็นด้วยสายตา ดังเช่น ท้องฟ้าและแผ่นดิน ภูเขาและทะเล ดวงดาว รวมถึงกลางวันและกลางคืน และสรรพสิ่ง ซึ่งล้วนเป็นเครื่องหมายที่บ่งบอกถึงการมีอยู่และความปรีชาสามารถของอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งสิ้น

“จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า พระผู้ทรงให้บังเกิด”

นัยสำคัญของคำสั่งใช้ในปฐมอายะฮ์นี้ สรุปได้ดังนี้คือ

1. รูปแบบหรือวิธีการอ่าน

การอ่านเป็นบ่อเกิดแห่งวิทยปัญญาและเป็นต้นกำเนิดแห่งความดีงาม แต่บางครั้งเราพบว่าการอ่านอาจผลึกไสมนุชย์ตกหลุมพรางแห่งการหลงทางหรือมกมายได้ ดังนั้น เพื่อให้การอ่านเกิดประโยชน์และมีความสิริมงคล(บะเราะกะฮ์) อิสลามสอนว่า มนุษย์ต้องอ่านสิ่งที่เป็นพระบัญชาจากอัลลอฮ์ ﷻ และอ่านด้วยพระนามแห่งพระองค์เท่านั้น

หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การอ่านของมนุษย์จะต้องไม่ออกจากกรอบที่เป็นคำสอนของอัลลอฮ์ ﷻ และในขณะเดียวกัน ก็ต้องมีความบริสุทธิ์เพื่ออัลลอฮ์เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการรำลึกถึงด้วยหัวใจหรือการกล่าวด้วยลิ้น การอ่านในลักษณะเช่นนี้เท่านั้น จะทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้สัจธรรมและความถูกต้อง

การอ่านที่ปราศจากการกล่าวถึงและการรำลึกถึงพระนามแห่งอัลลอฮ์นั้น ไม่เพียงแต่ไม่สามารถเข้าถึงแก่นแกนแห่งศาสตร์ที่เป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตในโลกนี้เท่านั้น แต่ไม่อาจที่จะเข้าถึงแนวทางการแสวงหาความสุขในปรโลก(อาคิเราะฮ์)ได้อีกด้วย มาตรฐานว่าจะสามารถเข้าถึงศาสตร์ดังกล่าวได้ แต่หากเป็นไปด้วยแนวความคิดหรือความเข้าใจด้วยสติปัญญาของมนุษย์เพียงลำพังแล้วไซ้ร้ ก็มีอาจสร้างความเป็นสิริมงคล(บะเราะกะฮ์)ให้กับชีวิตของเขาในโลกใบนี้ได้อย่างแน่นอน และที่สำคัญมนุษย์ไม่สามารถนำนาวาชีวิตสู่ฟากฝั่งแห่งความสงบสุขในปรโลก(อาคิเราะฮ์)ได้เลย

2. เนื้อหาความรู้ที่อ่าน

ประการแรกที่มนุษย์จะต้องอ่านและเรียนรู้คือ “อัลลอฮ์ผู้ทรงเป็นพระผู้เป็นเจ้าของเจ้า ผู้ทรงให้บังเกิดเจ้า” เพราะประเด็นผู้บังเกิดมนุษย์หรือผู้สร้างโลกและทุกสรรพสิ่งในโลกนี้ เป็นประเด็นคำถามแรกที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกของความเป็นมนุษย์ที่ต้องการคำตอบอันชัดเจนและเป็นจริง และจะต้องเป็นคำตอบที่มีการอ้างอิงตามหลักวิชาการที่เที่ยงตรง

ประเด็นคำถามว่า “ใครเป็นผู้บังเกิดมนุษย์ และใครคือผู้สร้างโลกและทุกสรรพสิ่งในโลกนี้ ?” คำตอบก็คือ “อัลลอฮ์” ซึ่งเป็น “พระผู้เป็นเจ้าของเจ้า” ที่ทรงให้บังเกิดเจ้าและทรงสร้างโลกและทุกสรรพสิ่งในโลกนี้

เป็นไปได้อย่างไรที่มนุษย์ดำรงอยู่ในโลกนี้โดยไม่รู้ว่ใครคือผู้บังเกิดหรือผู้สร้าง และไม่รู้ว่ใครคือพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าที่แท้จริง ? ในขณะที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประกาศว่าพระองค์คือพระเจ้าผู้ทรงให้บังเกิดทุกสิ่ง ซึ่งได้ทรงประกาศมาเป็นเวลากว่า 1,400 กว่าปีผ่านอัลกุรอาน และหมื่นๆ ศตวรรษผ่านคัมภีร์ที่ทรงประทานแก่ศาสนทูตยุคก่อนมาแล้ว ในขณะที่ยังไม่มีผู้ใด - นับตั้งแต่การกำเนิดโลกนี้จวบจนปัจจุบันและอนาคต- หาญกล้าประกาศว่าเขาคือผู้ให้บังเกิดมนุษย์และเป็นผู้สร้างโลกนี้ นั่นก็หมายความว่าสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า “พระองค์คือผู้ทรงให้บังเกิด” เป็นแก่นแท้ที่เป็นความจริงเสมอ เป็นความจริงที่ไม่เคยมีคำท้าทายหรือการคัดค้านจากผู้ใด - ไม่ว่าจะเป็มนุษย์หรืออมนุษย์ก็ตาม - นับแต่อดีตกาลจวบจนกระทั่งปัจจุบันนี้ และทุกวันนี้ก็ยังมีแนวคิดหรือคำสอนใดที่มาคัดค้าน

คำประกาศนี้ และจะเป็นอยู่เช่นนี้จนกระทั่งวันอาคิเราะฮฺ ซึ่งเราจะเห็นว่าแม้แต่ชาวกุร็อยซีในนครมักกะฮฺ ผู้ต่อต้านท่านนบีมุฮัมมัดในยุคแรกของการเผยแผ่อิสลาม ก็ยังยอมรับในคำประกาศของอัลลอฮ์ ﷻ ดังที่พระองค์ตรัสไว้ว่า

﴿ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴾ الزخرف : ٨٧

ความว่า “และถ้าเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างพวกเขา แน่نونพวกเขาจะกล่าวว่า อัลลอฮ์ แล้วทำไมเล่าพวกเขาจึงหันเหออกไปทางอื่น?” (อซ-ซุคฺรฺฟ 43: 87)

นอกจากนี้ อิสลามสอนว่าการรู้จักพระเจ้าผู้ทรงให้บังเกิดนั้นจะสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ด้วยการอ่านด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น

“จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของเจ้า” อายะฮฺนี้ ทำให้เราเข้าใจว่าการเข้าถึงแก่นแกนหรือสารัตถะแห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้านั้น เป็นผลจากการอ่านหรือการฟังคำวิวรรณ์แห่งอัลลอฮ์อันเป็นแก่นแห่งความรู้ที่มีหลักฐานที่เป็นจริง ไม่ใช่ด้วยการอ่านจากสื่อความรู้ที่ไม่ปรากฏแหล่งที่มาหรือปราศจากหลักฐานที่น่าเชื่อถือและไม่เป็นที่ยอมรับตามหลักวิชาการ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾ محمد : ١٩

ความว่า “พึงรู้เถิดว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์” (มุหัมมัด 47:19)

พระองค์ตรัสคำว่า “พึงรู้เถิด” เท่ากับเป็นการย้ำให้เห็นว่ามโนคติของคำว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์” นั้น ไม่อาจที่จะเข้าใจและเข้าถึงอย่างลึกซึ้งได้หากปราศจากความรู้หรือการเรียนรู้

ดังนั้น จงอ่านเถิดไม่ว่าจะเป็นการอ่านจากคัมภีร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งเป็นสัญญาญ(อายาต)ของอัลลอฮ์ที่ถูกจารึกเป็นลายลักษณ์อักษร หรือจากสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ซึ่งเป็นสัญญาญ(อายาต)ของอัลลอฮ์ที่ถูกสร้าง

จงอ่านด้วยพระนามของพระองค์ พร้อมกับวิงวอนขอการชี้แนะจากพระองค์ แน่แท้ มนุษย์ก็จะพบกับแก่นแท้แห่งความรู้ที่เป็นสัจธรรม เพราะความรู้ที่เป็นสัจธรรมนั้นล้วนมาจากอัลลอฮ์

ดังนั้น หากผู้ใดอ่านอายาตของอัลลอฮ์ด้วยพระนามของพระองค์ มีจุดประสงค์เพื่อการรู้จักพระองค์ ต้องการศึกษารเรียนรู้แก่นแท้ของสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง แน่نون ความรู้ในลักษณะเช่นนี้จะก่อคุณูปการให้แก่ชีวิตเขาและสรรพสิ่งบนโลกนี้อย่างใหญ่หลวง

แต่เมื่อใดที่มนุษย์เรียนรู้ที่ไม่อยู่บนพื้นฐานของความบริสุทธิ์เพื่ออัลลอฮ์แล้ว มันจะไม่เพียงเป็นการสร้างปัญหาอันไม่จบสิ้นแก่ตนเองเท่านั้น แต่อาจกลายเป็นต้นกำเนิดแห่งความวุ่นวายโกลาหลของชีวิตมนุษย์เลยทีเดียว

เมื่อใดที่มนุษย์ ทราบคำตอบว่าใครเป็นผู้บังเกิดเขาและใครเป็นผู้สร้างโลกและทุกสรรพสิ่งในโลกนี้ อย่างถูกต้องและตั้งอยู่บนหลักวิชาความรู้ที่เที่ยงแท้แล้ว คำตอบในประเด็นปัญหาต่างๆ อันมากมายที่ตามมา ก็ย่อมจะส่งผลให้มีคำตอบที่ถูกต้องและเที่ยงตรงตามหลักวิชาการนั้นด้วย

“ทรงให้บังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด”

ในบรรดาองค์ความรู้ที่ตกผลึกมาจากการอ่านครั้งแรกในอิสลามคือ “อัลลอฮ์คือผู้ทรงให้บังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด” โองการนี้มีประเด็นสำคัญอยู่ 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 อัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงให้บังเกิดมนุษย์ ในที่นี้ให้ความหมายที่เจาะจงกว่าคำว่า “ให้บังเกิด” ที่กล่าวถึงครั้งแรกในท้ายโองการแรกก่อนหน้านี้ เพราะคำว่า “ให้บังเกิด” ครั้งที่สองนี้ได้เจาะจงผู้ถูกกำเนิด นั่นคือ “ให้บังเกิดมนุษย์” ซึ่งมีจุดประสงค์เฉพาะเพื่อตอบประเด็นคำถามที่ว่าใครคือผู้สร้างมนุษย์ ?

เพราะโดยทั่วไปมนุษย์ส่วนใหญ่โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ไม่รู้ว่ อัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ทรงให้บังเกิด ไม่รู้ว่ พระองค์คือผู้บริหารจัดการและดูแลชีวิตของเขา มนุษย์ส่วนใหญ่ต่างหลงทางไปกับกระแสโลก มีติดบอดและไร้ปัญญาที่จะตอบคำถามที่เป็นสามัญสำนึกของความเป็นมนุษย์ผู้ใฝ่รู้

และในความเป็นจริง การที่มนุษย์ไม่รู้จักอัลลอฮ์ ﷻ และไม่รู้ว่ พระองค์คือผู้ทรงให้บังเกิด ตามที่อัลกุรอานได้นำเสนอแล้ว ทำให้เข้าใจได้ว่ามนุษย์อาจอยู่ในสภาพอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่าง 2 สถานะดังต่อไปนี้

สถานะแรก มนุษย์อาจเชื่อว่ามีสิ่งอื่นหรือบุคคลอื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผู้ให้บังเกิด แนวคิดนี้ยังไม่เคยปรากฏและยังไม่มีการบันทึกจากหลักคำสอนใดๆ อันเป็นหลักฐานที่ยืนยันว่ เขาเป็นผู้สร้างโลกและให้บังเกิดมนุษย์ ความเป็นจริงนี้เราจะพบจากคำสอนของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ได้ตรัสว่

﴿ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴾ النحل :

๒๐

ความว่ “บรรดาสิ่งทีพวกเขาวิงวอนอื่นจากอัลลอฮ์นั้น พวกมันไม่ได้สร้างสิ่งใดเลย แต่พวกมันถูกสร้างต่างหาก” (อัน-นะห์ลุ 16 : 20)

หากสรรพสิ่งต่างๆ ทีมนุษย์พากันวิงวอนและกราบไหว้บูชา ไม่มีความสามารถสร้างมนุษย์ได้ แล้วจะหวังอะไรจากสิ่งทีพวกเขาพร่ำวิงวอนหรือสักการะเหล่านั้นอีกเล่า ?

สถานะที่สอง เชื่อว่ มนุษย์และทุกสรรพสิ่งในโลกนี้ล้วนเกิดมาด้วยตัวมันเอง หรือทีเรียกว่าเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ(Natural) ซึ่งแนวคิดนี้ ผู้ทีเรื่องปัญหาทั้งหลายไม่อาจจะยอมรับได้เช่นเดียวกัน เพราะย่อมเป็นไปได้ว่ สิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเกิดขึ้นมาด้วยตัวของมันเองโดยปราศจากผู้สร้าง และในขณะที่เดียวกัน สิ่งใดก็ตามไม่อาจจะแปรเปลี่ยนสภาพของมันเองได้ เว้นแต่จะต้องมีผู้ทีทำให้มันเปลี่ยนแปลงเท่านั้น ตัวอย่างเช่น บ้านทีสร้างขึ้นไม่ว่จะสร้างด้วยไม้หรือวัสดุอะไรก็ตาม โดยวิสัยของ

มนุษย์แล้ว แน่نونทุกคนย่อมเกิดคำถามว่า ใครคือช่างก่อสร้างบ้านหลังดังกล่าว? เช่นเดียวกันผ้าที่ถูกถักทอขึ้นจากฝ้ายหรือวัสดุอื่นๆ จะต้องมีความว่ามันถูกผลิตมาจากโรงงานใด? หรือใครเป็นผู้ทอผ้าดังกล่าว? คำถามเหล่านี้เป็นสามัญสำนึกของความเป็นมนุษย์ผู้เรื่องปัญญา หากการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งจากสภาพหนึ่งสู่อีกสภาพหนึ่งมนุษย์ยังถามถึงผู้กระทำหรือผู้อยู่เบื้องหลังของการเปลี่ยนแปลงแล้ว นับประสาอะไรกับสิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อน เป็นไปได้หรือที่มนุษย์เรื่องปัญญาจะยอมรับแนวคิดหรือทฤษฎีการเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติของสรรพสิ่ง? โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้นพบของมนุษย์ในระบบบอภิมหาจักรวาลที่มีระบบและโครงสร้างอันลึกซึ้งและสลับซับซ้อนที่เกินกว่าปัญญาของมนุษย์จินตนาการได้

ประเด็นที่ 2 อัลลอฮ์ ﷻ ทรงให้บังเกิดมนุษย์มาจาก “ก้อนเลือด” และพระองค์ได้เปิดเผยสัจธรรมแห่งศาสตร์หรือแก่นแท้แห่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุที่เป็นต้นกำเนิดมนุษย์ว่าพระองค์ทรงให้บังเกิดมนุษย์จาก “ก้อนเลือด” ที่ห่อหุ้มเมล็ดพันธุ์แห่งการก่อกำเนิดมนุษย์ อันเป็นผลจากการผสมผสานระหว่างน้ำสุจิของผู้เป็นพ่อกับไข่ที่ฝังตัวอยู่ในมดลูกของผู้เป็นแม่ “ก้อนเลือด” คือแก่นแท้แห่งความรู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงเปิดเผย และประชาชาติอิสลามสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจได้มาเป็นเวลาพันกว่าปีมาแล้ว แต่ผู้ปฏิเสธ อัลกุรอานที่อ้างตัวเป็นนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่เพิ่งจะค้นพบและสร้างทฤษฎีใหม่ที่ว่าด้วยการกำเนิดมนุษย์เพียงแค่อ้างอิงปีมานี้เอง ทั้งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญชาให้มนุษย์ใคร่ครวญและไตร่ตรองถึงความเป็นมาของตัวเขาเองมานานนับสิบศตวรรษแล้ว

ดังเช่นที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾﴾ الطارق : 5 - 6

ความว่า “ดังนั้น มนุษย์จงไตร่ตรองดูซิว่าเขาถูกบังเกิดมาจากอะไร เขาถูกบังเกิดมาจากน้ำที่พุ่งออกมา มันออกมาจากกระดุกสันหลัง(ของชาย)และกระดุกหน้าอก(ของหญิง)” (อัต-ฏอริก 86 : 5-6)

สัจธรรมข้อนี้ พอที่จะเข้าใจถึงความสำคัญของปฐมอายะฮ์ในการเติมเต็มความต้องการแรกเริ่ม และคำตอบสำหรับประเด็นปัญหาแรกในสามัญสำนึกของความเป็นมนุษย์อันเป็นรากฐานสำคัญของชีวิตได้อย่างลึกซึ้งทีเดียว

“จงอ่านเถิด และพระผู้เป็นเจ้าของเจ้านั้นทรงการุณยยิ่ง”

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงมีพระบัญชาให้อ่านเป็นครั้งที่สองเป็นการตอกย้ำถึงความสำคัญในคำสั่งใช้ของพระองค์ พร้อมกันนี้ พระองค์ยังได้ชี้แจงถึงคุณลักษณะของพระองค์คือทรงการุณยยิ่ง “จงอ่านและพระผู้เป็นเจ้าของเจ้านั้นทรงการุณยยิ่ง” ด้วยการประทานความสามารถเป็นของกำนัลแต่บ่าวของพระองค์ที่ชื่อว่า “มนุษย์” ซึ่งพระองค์ทรงให้บังเกิดมาจาก “ก้อนเลือด” ที่อ่อนแอและต่ำต้อยจนกระทั่งมีความสามารถในการอ่านและเรียนรู้อายะฮ์ของพระองค์และเข้าใจถึงหลักคำสอนและ

ศาสนาของพระองค์ที่ทรงเกียรติและสูงส่งได้ ด้วยคุณลักษณะของพระองค์ที่ทรงเมตตาและกาารุณ พระองค์จะไม่ต่วนลงโทษบ่าวที่ไม่รู้และปฏิเสธคำสอนของพระองค์ เพราะความไม่รู้หนังสือนั้น

หมายความว่า จงอ่านเถิดโอ้มูฮัมมัด ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าของเจ้านั้นการุณยิ่ง พระองค์ย่อมที่จะช่วยเหลือเจ้าในการทำความเข้าใจมัน แม้นว่าเจ้าไม่สามารถอ่านได้ก็ตาม ทั้งหมดนี้คือความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ประทานแก่ท่านนบีมุฮัมมัดมุฮัมมัด ﷺ และปวงบ่าวของพระองค์ ให้ทำความรู้จักอัลลอฮฺ ﷻ และเข้าใจในวิถีปฏิบัติออบาตะฮฺต่อพระองค์อย่างถูกต้องและเที่ยงตรงโดยผ่านกระบวนการอ่านที่กำหนดกรอบโดยอิสลาม

“ผู้ทรงสอนด้วยปากกา”

ในบรรดาความเมตตาของอัลลอฮฺ ﷻ นั้น คือการที่พระองค์ทรงสอนมนุษย์ใช้ปากกาหรือดินสอในการจดบันทึกความรู้ทั้งหลาย โดยเฉพาะการที่โองการอัลกุรอานลงมาท่ามกลางชาวอาหรับ ซึ่งเป็นกลุ่มชนผู้ไม่รู้หนังสือ ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ พระองค์ทรงสั่งใช้ให้พวกเขาอ่านและใช้ปากกาในการบันทึกเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ที่เที่ยงแท้ ได้เห็นถึงวิวัฒนาการของปากกาอย่างชัดเจนจากยุคหนึ่งมาสู่อีกยุคหนึ่ง ที่เริ่มต้นจากการใช้วัสดุต่างๆ สำหรับการขีดเขียนในแต่ละยุคสมัย จนกระทั่งถึงยุคคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ทั้งหมดนี้คือแก่นแท้ของ “ปากกา” ที่สามารถบันทึกและเก็บรักษาซึ่งความรู้ต่างๆ ได้อย่างมากมายและยาวนาน

ท่านเกาะตาดะฮฺได้อรรถาธิบายอายะฮฺนี้ว่า “ปากกาเป็นความโปรดปรานที่ยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ﷻ สำหรับบ่าวของพระองค์ เพราะศาสนาไม่อาจยืนหยัดอยู่ได้และมนุษย์ก็มิอาจค้นพบสิ่งที่ดีในชีวิตได้หากปราศจากปากกา”

อัลลอฮฺ ﷻ มิเพียงแต่ทรงให้บังเกิดมนุษย์ขึ้นมาแล้วทรงปล่อยให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างลำพัง โดยไร้จุดหมายและปราศจากการชี้นำ แต่พระองค์ทรงสอนและทรงให้ความรู้แก่มนุษย์ ซึ่งการบังเกิดและการสอนนั้นเป็นสองภารกิจเริ่มแรกที่พระองค์ทรงเปิดเผยแก่บ่าวของพระองค์ และได้บัญญัติไว้ถึงสองครั้งสองคราใน 5 โองการแรกของปฐมซูเราะฮฺ

“ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่พวกเขาไม่รู้”

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสอนมนุษย์ทุกประการที่พวกเขายังไม่รู้ และทรงสอนทุกอย่างที่เป็นความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของพวกเขาทั้งในโลกนี้และปรโลก(โลกอาคิเราะฮฺ)

องค์ความรู้ที่พระองค์ทรงสอนมนุษย์นั้นคือ ความรู้ที่มนุษย์ไม่เคยรู้ หรือยังไม่รู้ เป็นสิ่งที่นำยินดียิ่งสำหรับการได้เรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่ยังไม่รู้และไม่เข้าใจ โดยเฉพาะความรู้ที่ไม่อาจเรียนรู้ได้ด้วยสติปัญญาและความสามารถของมนุษย์ เว้นแต่ผ่านการสอนจากพระองค์เท่านั้น

“สิ่งที่พวกเขาไม่รู้” ในที่นี้คือทุกอย่างที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ทั้งในโลกนี้ ในหลุมฝังศพ และวันปรโลก(โลกอะคิเราะฮฺ) รวมถึง มวลความรู้ทั้งปวงทั้งก่อนการกำเนิดมนุษย์ในโลกนี้จนกระทั่งวาระสุดท้ายของโลก ซึ่งประมวลคำสอนเหล่านี้ก็คือ “ศาสนา” หรือ “อิสลาม” นั่นเอง

ความรู้ในทัศนะอิสลามคือ

1. ความรู้ในเรื่องอโงะอะฮ (ความรู้ที่ช่วยเสริมให้มนุษย์สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะบ่าวของอัลลอฮ เช่น การละหมาด การถือศีลอด เป็นต้น)
2. ความรู้ในเรื่องคิลาฟาฮ (ความรู้ที่ช่วยเสริมให้มนุษย์สามารถปฏิบัติภารกิจในฐานะผู้แทนของอัลลอฮ เช่น ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การพัฒนา เป็นต้น)
และความรู้ที่เข้าข่ายคำว่า “สิ่งที่ไม่รู้” นั้นคือ
  1. ความรู้เกี่ยวกับอัลลอฮ ﷻ ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของพระองค์ และการกระทำของพระองค์
  2. ความรู้เกี่ยวกับคำสั่งใช้ของอัลลอฮ ﷻ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติและศาสนาของพระองค์
  3. ความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมามีได้แก่ความรู้ต่างๆ ที่ค้นพบโดยมนุษย์ เช่นศาสตร์ต่างๆ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษา วัฒนธรรม ประเพณีปฏิบัติกรอยู่ร่วมกัน การแสวงหาผลประโยชน์หรือการป้องกันภัยอันตรายจากสรรพสิ่งต่างๆ เป็นต้น

คำว่า “สิ่งที่ไม่รู้” เป็นคำที่ครอบคลุมรากฐานและกิ่งก้านสาขาแห่งศาสตร์ที่มีอาณาบริเวณอันกว้างไกลและลุ่มลึก แต่ทั้งนี้ ความรู้ที่อัลลอฮ ﷻ ทรงประทานให้แก่มนุษย์นั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังจะเห็นว่ามนุษย์คนหนึ่งนั้นไม่สามารถที่จะรู้และเข้าใจตัวเขาเองหรือสิ่งที่เขามองเห็นและสัมผัสได้ทั้งหมด นับประสาอะไรกับสิ่งที่อยู่อกกายหรือสิ่งที่เขาไม่สามารถมองเห็น ซึ่งรากฐานการบังเกิดมนุษย์นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลักสองส่วน คือจิตวิญญาณและเรือนร่าง กระนั้น มนุษย์ก็ยังไม่รู้จักแก่นแท้ของจิตวิญญาณที่เป็นรากฐานชีวิต อัลลอฮ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿وَسْتَلُونَا عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾

الإسراء : ٨٥ ﴿٨٥﴾

ความว่า “และพวกเขา(คือบรรดาชาวยิว)จะถามเจ้า(ไอ้มุฮัมมัด) เกี่ยวกับจิตวิญญาณ เจ้าจงกล่าวเถิดว่า เรื่องวิญญาณนั้นเป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้าของฉัน และพวกท่านจะไม่สามารถได้รับความรู้ใดๆ เว้นแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น” (อัล-อิสรออ์ 17 : 85)

“ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่ไม่รู้” อัลลอฮ ﷻ ทรงสอนสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์ยังไม่รู้ พระองค์ทรงสอนในฐานะที่พวกเขาเหล่านั้นเป็นบ่าวของพระองค์ อิสลามถือว่าทุกสรรพสิ่งนั้นถูกสร้างขึ้นโดยอัลลอฮ ﷻ และศาสตร์ทั้งหมดนั้นเป็นของพระองค์ที่ทรงสอนแก่มนุษย์ทั้งหลาย ไม่มีการยกเว้นว่ามนุษย์ผู้นั้นจะภักดีหรือปฏิเสธพระองค์ จงใคร่ครวญในคำรัสที่ว่า “ทรงให้บังเกิดมนุษย์” และ “ทรงสอนมนุษย์” คือทรงให้บังเกิดและทรงสอนมนุษย์ทุกคนโดยไม่เจาะจงเฉพาะมุสลิมเท่านั้น อัลลอฮ ﷻ เป็นผู้ทรงให้บังเกิดมนุษย์ทุกคน ดังนั้นพระองค์จึงเป็นผู้ทรงสอนมนุษย์ทุกคนโดยไม่คำนึงถึงคุณลักษณะหรือสถานะของคนใดคนหนึ่งแต่อย่างใด

“ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่ไม่รู้” รูปแบบและวิธีการสอนของอัลลอฮ ﷻ มี 3 รูปแบบ

1. รูปแบบที่เป็นสามัญสำนึกและสัญชาตญาณของมนุษย์ คือความรู้ที่ประทานให้กับสรรพสิ่งทั้งหลายโดยไม่ต้องศึกษาหรือค้นหาแต่อย่างใด เช่นการตีมีการกิน การนอนและการตื่น การขับถ่ายและอื่นๆ

2. รูปแบบที่เป็นการเสาะแสวงหา คือความรู้ที่ได้มาด้วยการใช้ความพยายาม วิริยะอุตสาหะและการเสาะแสวงหาจากแหล่งที่มา 2 ประการ คือ

แหล่งที่หนึ่ง จากคำวิจารณ์(วะหฺยู)ทั้งที่เป็นอัลกุรอานหรือซุนนะฮฺ(วจนะหรือแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัด) คือความรู้ที่เป็นสัจธรรมและถูกต้องเสมอ ปราศจากความเคลือบแคลงใดๆ อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴾
البقرة: ١٥١

ความว่า “ดังที่เราได้ส่งเราะซูล(ศาสนทูต)ผู้หนึ่ง จากพวกของเจ้าเองมาในหมู่พวกเจ้า ซึ่งเขาจะอ่านบรรดาโองการของเราให้พวกเจ้าฟัง และจะทำให้พวกเจ้าสะอาดบริสุทธิ์ และจะสอนคัมภีร์ และความรู้เกี่ยวกับข้อปฏิบัติให้แก่พวกเจ้า และจะสอนพวกเจ้าในสิ่งที่พวกเจ้าไม่เคยรู้มาก่อน” (อัล-บะเกาะเราะฮฺ 2 : 151)

แหล่งที่สอง จากความคิดหรือสติปัญญา ซึ่งบางครั้ง ความรู้ที่คิดค้นมาอาจเป็นความจริงถ้ามันไม่ขัดแย้งกับวิจารณ์ที่ถูกต้อง หรืออาจเป็นเท็จหากความรู้นั้นขัดแย้งกับความเป็นจริงของคำวิจารณ์ อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

ความว่า “พวกเขารู้แต่เพียงผิวเผินในเรื่องการดำเนินชีวิตในโลกนี้ และพวกเขาไม่คำนึงถึงการมีชีวิตในวันอาคีเราะฮฺ” (อัลกุรอาน 30 : 7)

3. รูปแบบการดลใจ¹ ซึ่งเป็นรูปแบบและวิธีการสอนประเภทหนึ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานแก่บ่าวที่พระองค์ทรงประสงค์ ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องเสาะแสวงหาและศึกษาแต่อย่างใด บางครั้งอาจจะได้มาโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาจิตใจอย่างมุ่งมั่นทุ่มเท หรือบางครั้งได้มาด้วยวิธีการดลใจเป็นการเฉพาะ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงอธิบายเกี่ยวกับท่านคิฎีร์(ผู้รู้ในสมัยศาสนทูตมุซา)ว่า

﴿ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا ءَايَاتُهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّا لَدُنَّا عِلْمًا ﴾
الكهف: ٦٥

¹ ตามทัศนะอิมาม อัล-ฆะฆะซาลี ในหนังสือเกี่ยวกับความรู้ทางศาสนา : ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับบรรดาโองการดังกล่าวได้ในตัฟซีร์ อัล-กะบิร ของ อัร-รอซัย และตัฟซีร์ ตัยสึร อัล-กะซิม อัร-เราะห์มาน ฟิ ตัฟซีร์ กะลาม อัล-มันนान ของ อัล-สะอดี

ความว่า “แล้วทั้งสอง(นบีมุซาและสหายของท่าน)ได้พบว่าคนหนึ่งจากพวก
บ่าวของเรา ที่เราได้ประทานความเมตตาจากเราให้แก่เขา และเราได้สอน
ความรู้(ที่เรียกว่าการตลใจ)จากเราให้แก่เขา” (อัล-กะฮฟู 18 : 65)

**“จงอ่านเถิด และพระเจ้าของเจ้านั้นทรงใจบุญยิ่ง ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่ง
ที่เขาไม่รู้”**

การประทานลงมาของ 5 อายะฮ์แรกในซูเราะฮ์ อัล-อะลักถือเป็นปรากฏการณ์และ
ประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของมนุษยชาติ ประวัติศาสตร์การอ่านที่ถูกขับเคลื่อนโดยพระผู้ทรงสร้างโลกที่
กำหนดคุณลักษณะของพระองค์เอง ด้วยคุณลักษณะ “ผู้ทรงการณยิ่ง” ในการให้บังเกิดมนุษย์และ
สร้างโลกใบนี้ และทรงใช้ปากกาเป็นสื่อในการสอนมนุษย์

พระองค์ไม่เพียงแต่ทรงให้บังเกิดมนุษย์เท่านั้น ด้วยคุณลักษณะของพระองค์ที่ทรงเกียรติและ
ทรงเมตตายิ่ง พระองค์ทรงสอนทุกสิ่งที่เป็นสำหรับวิถีชีวิตของมนุษย์ ดังที่พระองค์บอกว่า “สิ่งที่
พวกเขาไม่รู้” ซึ่งครอบคลุมทุกอย่าง แต่ไม่ใช่ความรู้ทั้งหมดของพระองค์ เพราะคำว่า “สิ่ง” ในที่นี้
คือความรู้หรือวิทย์ปัญญาต่างๆ ที่พระองค์ยังไม่สอนให้มนุษย์รู้ ในขณะที่ สิ่งที่พระองค์ทรงสอนให้
มนุษย์รู้นั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ถึงแม้ในความรู้ลึกซึ้งของมนุษย์นั้น อาจคิดว่า เขาได้รับความรู้
มากมายมหาศาลก็ตาม

﴿وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (الإسراء : ٨٥)

“และพวกท่านจะไม่สามารถได้รับความรู้ใดๆ เว้นแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น” (อัล-อิสร
รอฮ์ 17 : 85)

﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾ (البقرة : ٢٥٥)

“และพวกเขาไม่สามารถล่วงรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดจากความรอบรู้ของพระองค์ได้
นอกจากสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์(ให้พวกเขารู้)เท่านั้น” (อัล-บะเกาะเราะฮ์ 2
: 255)

﴿قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ نُنْفِذَ كَلِمَاتِ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا

بِمِثْلِهِ مَدَدًا﴾ (الكهف : ١٠٩)

“จงกล่าวเถิด (โอ้มุฮัมมัด) หากว่าทะเลเป็นน้ำหมึกสำหรับบันทึกพจนานารถ
ของพระผู้เป็นเจ้าของฉัน แน่นอนที่สุด ทะเลจะเหือดแห้งก่อนที่คำกล่าวของ
พระผู้เป็นเจ้าของฉันหมดสิ้นไป และแม้ว่าเราจะนำมันเยี่ยงนั้นมาเป็นน้ำหมึก
อีกก็ตาม” (อัล-กะฮฟู 18 : 109)

อิบนุ กะซีร ได้กล่าวว่า โองการแรกของอัลกุรอานที่ประทานลงมาคือ 5 โองการ(ในซูเราะฮ์ อัล-อะลัก) ที่ทรงเกียรติและมงคลยิ่ง และอายุขสตั้งกล่าวคือความเมตตาและเป็นความโปรดปรานครั้งแรกที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานให้แก่ปวงป่าวของพระองค์ เป็นการตักเตือนให้ตระหนักว่ามนุษย์ถูกบังเกิดมาจากก้อนเลือด และพระองค์ทรงให้เกียรติโดยทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่พวกเขาไม่รู้และให้วิชาความรู้แก่พวกเขา ซึ่งถือเป็นจุดเด่นของอาดัม บิดาแห่งมนุษยชาติที่มีเหนือกว่าบรรดามะลาอิกะฮ์ อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿أَقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝٣ الَّذِي

عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥﴾ العلق : ١ - ٥

ความว่า “1) จงอ่านเกิด(ไอ้หมูฮัมมัด)ด้วยพระนามแห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของเจ้าผู้ทรงให้บังเกิด 2) ผู้ทรงให้บังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด 3) จงอ่านเกิด และพระเจ้าของเจ้านั้นทรงการุณยิ่ง 4) ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา 5) ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้” (ซูเราะฮ์ อัล-อะลัก 96 :1-5)

วิวัฒนาการความรู้ที่มาจากกรชี้้นำ เป็นความเมตตาและการตักเตือน

ไม่มีความรู้ใดที่จะเป็นจริงไปกว่าความรู้จากคำวิจารณ์ เพราะเป็นคำสอนของอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงให้บังเกิด ผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ ไม่ว่าจะการสอนเกี่ยวกับการทำความรู้จักพระองค์ คุณลักษณะของพระองค์ และการกระทำของพระองค์ หรือสิ่งที่เกี่ยวกับสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างทั้งหลาย ทั้งหมดนั้นคือกรรมสิทธิ์และการครอบครองของพระองค์ มนุษย์มีหน้าที่ในการเสาะแสวงหาวิธีการทำความเข้าใจวิจารณ์นั้น และนั่นคือวิทย์ปัญญาและเป้าหมายที่พระองค์ส่งศาสนทูตเพื่อชี้แจงและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิจารณ์ของพระองค์แก่มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นความหมายหรือวิธีการปฏิบัติ

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสถึงคุณลักษณะและหน้าที่ของอัลกุรอานไว้ว่า

﴿لَا يَأْتِيهِ الْبَطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ۝٤٢﴾

فصلت : ٤٢

ความว่า “ความเท็จจากข้างหน้าและข้างหลังจะไม่เข้าไปสู่อัลกุรอานได้ (เพราะ)เป็นประทานจากพระเจ้าผู้ทรงปรีชาญาณผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ” (พศคิลิต 41 : 42)

﴿وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ النحل : ٦٤

“และเราเรามีได้ให้คัมภีร์นี้ลงแก่เจ้า(ไอ้มุฮัมมัด) เพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อให้เจ้า
ชี้แจงให้แจ่มแจ้งแก่พวกเขาในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน และเพื่อเป็นการชี้
แนวทางและเป็นความเมตตาแก่หมู่ชนผู้ศรัทธา” (อัลกุรอาน 16 : 64)

การอ่านและเรียนรู้วันปรโลก(อะคิเราะฮฺ)

พระบัญชาให้อ่านครั้งที่สามที่ถูกระบุไว้ในอัลกุรอาน คือ คำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ۝١٤﴾ الإسراء : ١٤

ความว่า “เจ้าจงอ่านบันทึกของพวกเจ้า พอเพียงแก่พวกเจ้าแล้ววันนี้ที่จะเป็น
ผู้ชำระบัญชีของตัวเอง” (อัล-อิสรออ์ 17 : 14)

คำสั่ง “จงอ่าน” จะปรากฏในอัลกุรอานเพียงสามครั้งเท่านั้น สองครั้งใน 5 โองการแรกในซูเราะฮฺ อัล-อะลัก ส่วนครั้งที่สามจะปรากฏในซูเราะฮฺ อัล-อิสรออ์

สองครั้งที่กล่าวถึงในซูเราะฮฺ อัล-อะลักเป็นประโยคคำสั่งที่ไม่เจาะจงว่าต้องอ่านอะไร ซึ่งเป็นการให้ความหมายที่กว้างและครอบคลุมถึงสรรพสิ่งต่างๆที่เป็นสัญญาณ(อายาต)ของอัลลอฮฺ ในขณะที่ “จงอ่าน” ที่กล่าวในซูเราะฮฺ อัล-อิสรออ์ จะมีกรรมบ่งบอกถึงสิ่งที่จะต้องอ่าน คือ “สมุดบันทึกของเจ้า” คือสมุดบันทึกการปฏิบัติของมนุษย์ที่ถูกนำเสนอในวันแห่งการตัดสิน(วันอาคิเราะฮฺ) เพื่อเปิดเผยถึงการงานและการปฏิบัติต่างๆ ที่ได้กระทำมาบนโลกนี้ ซึ่งเป็นการตัดสินขั้นสุดท้ายที่มนุษย์พึงได้รับ เพื่อกำหนดว่าเขาควรได้รับสวนสวรรค์หรือตกขุมนรก

เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่ปฐมพระบัญชา “จงอ่าน” ของอัลลอฮฺ ﷻ ทั้งสองครั้งที่พระองค์ทรงใช้ให้มนุษย์ค้นหาและทำความเข้าใจในวิถีชีวิตและเข้าถึงศาสนาของพระองค์นั้น มนุษย์ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญมากนัก อาจจะเป็นเพราะถูกอิทธิพลของแนวคิดการปฏิเสธอัลลอฮฺเข้าครอบงำ หรือเป็นเพราะความเกียจคร้าน มนุษย์กลุ่มนี้ไม่เพียงแต่ปฏิเสธการอ่านเท่านั้นแต่ยังปฏิเสธที่จะสดับรับฟังด้วย ซึ่งคุณลักษณะเช่นนี้เป็นคุณลักษณะของผู้ธรรมและงมกาย อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ۝٧٢﴾ الأحزاب : ٧٢

ความว่า “แท้จริง(มนุษย์)เป็นผู้ธรรมและงมกาย” (อัล-อะหزاب 33 : 72)

อิสลามอาจยินยอมให้มุสลิมเป็นกลุ่มปุถุชน(อะวาม)ซึ่งอาจไม่รู้ในสารัตถะอิสลามโดยการอนุโลม แต่อิสลามไม่อนุญาตให้มุสลิมเป็นคนที่งมกายโดยเด็ดขาด

ส่วนคำสั่งที่ว่า “จงอ่านสมุดบันทึกของเจ้า” ที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชาในวันอาคิเราะฮฺนั้น มนุษย์ทุกคนไม่มีทางเลือกใดๆ เว้นแต่ต้องน้อมรับและปฏิบัติตามอย่างไม่มีเงื่อนไข ไม่ว่าจะป่าวผู้ภักดีหรือผู้ปฏิเสธ ซึ่งการอ่านครั้งนี้จะทำให้มนุษย์รู้อย่างชัดแจ้งถึงสาเหตุของการได้รับผลตอบแทน โดยเฉพาะผลตอบแทนไฟนรก จงสดับรับฟังคำสารภาพของบรรดาชาวนรกซึ่งอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝١٠﴾ الملك : ١٠

ความว่า “และพวกเขา(ชาวนรก)กล่าวอีกว่า หากพวกเราฟังและใช้สติปัญญา
ใคร่ครวญ พวกเราก็จะมีได้มาอยู่เป็นชาวนรกลักษณะนี้ดอก” (อัลกุรอาน 67 :
10)

สรุป

ความรู้ในทัศนะอัลกุรอาน เปรียบเสมือนแสงประทีปที่ส่องนำทางสู่ความจำเริญในโลกนี้และ
ความสงบสุขในวันปรโลก(อะคิเราะฮฺ) เป็นรัศมีที่มาจากอัลลอฮฺ ﷻ ผ่านคำวิจารณ์ที่ลงมาสู่บรรดานบี
โดยเฉพาะนบีและเราะซูลท่านสุดท้ายมุฮัมมัด ﷺ หรืออาจจะส่งผ่านความคิดสติปัญญา

นอกจากนี้ยังมีความรู้ที่ได้มาด้วยวิธีการพิเศษที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงมอบให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรง
ประสงค์ ซึ่งเรียกว่า “การตลใจ” ทั้งหมดนี้คือแก่นแท้ของความรู้ในทัศนะอิสลามที่มาจากท่านนบีมุ
ฮัมมัด ﷺ

อิสลามเป็นศาสนาของอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์ทรงประทานความรู้ที่เที่ยงแท้แก่บ่าวของพระองค์
อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น สิ่งใดก็ตามที่เป็นความจริงแล้วมันคือความรู้จากอัลลอฮฺ และความรู้จากอัลลอฮฺ
นั่นคือแก่นแท้ของศาสนาอิสลามที่มีอัลกุรอานเป็นรากฐานและซุนนะฮฺเป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิต

ความรู้ก็คืออิสลามและอิสลามก็คือความรู้ และความรู้หรือประสบการณ์ที่ไม่ขัดกับอิสลาม
นั่นคือคำวิจารณ์ของอัลลอฮฺ ﷻ นั่นเอง

ทั้งหมดนี้ คือมโนทัศน์ความรู้ตามทัศนะอัลกุรอาน ที่ประมวลจากหลักคำสอนของปฐมอา
ยะฮฺ “จงอ่าน” ซึ่งเป็นกุญแจเปิดประตูสู่ความรู้ ไม่ว่าจะมึเป่าหมายเพื่อความเจริญรุ่งเรืองในโลกนี้
หรือความผาสุกในวันปรโลก(อะคิเราะฮฺ)ก็ตาม

มนุษย์จะต้องดำเนินชีวิตภายใต้กรอบคำสั่ง “จงอ่าน” ในโลกนี้ และ “จงอ่าน” ในวันปรโลก
ทั้งนี้ เพราะชีวิตของมนุษย์ในโลกนี้และในวันปรโลกตั้งอยู่บนพื้นฐานของสัจธรรมแห่งความรู้เท่านั้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเราทั้งหลายจะได้ยึดมั่นอิสลามเป็นวิถีชีวิตด้วยความรู้ และความเข้าใจที่
อยู่บนพื้นฐานของความรู้ในวิจารณ์ของอัลลอฮฺ ﷻ อย่างถูกต้องและถาวรยั่งยืน